

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool - Winkelomheide te GEEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9365

Instelling Stedelijke Basisschool - Winkelomheide

Directeur Tanja WOLFS

Adres Winkelomseheide 147 - 2440 GEEL

Telefoon 014-56.65.00

E-mail sbs.winkelom@geel.be

Website winkelomheide.sbsgeel.be

Bestuur van de instelling Stadsbestuur van Geel

Adres Werft 20 - 2440 GEEL

Scholengemeenschap Stedelijk Onderwijs Geel

Adres Burgstraat 23 - 2440 GEEL

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 17-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 07-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Paul LEMMENS

Teamleden Dirk VAN DEN BOSSCHE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	14
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Leerbegeleiding.....	23
4.2 Evaluatiepraktijk	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	31
6.1 Wat doet de school goed?	31
6.2 Wat kan de school verbeteren?	32
6.3 Wat moet de school verbeteren?	32
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de stedelijke basisschool te Winkelomheide – Geel. Deze school maakt deel uit van de scholengemeenschap Stedelijk Onderwijs Geel. Binnen deze scholengemeenschap is er een behoorlijke gemeenschappelijke werking. De basisschool te Winkelomheide is een buurt- en familieschool, waar vlotte contacten met ouders onderhouden worden. Momenteel zijn de kleuters en de leerlingen gehuisvest in aparte vestigingen. Een nieuwbouwproject is in volle uitvoering en wordt gevolgd door een grondige renovatie van de huidige lagere school. De kinderen wonen veelal in de naaste omgeving, zijn zo goed als allemaal Nederlandstalig en komen hoofdzakelijk uit de maatschappelijke middenklasse. Sinds één september fungeert er een nieuwe directeur, die heel wat ervaring met onderwijs opdeed in voormalige beroepsbezigdheden. Samen met een goed samenwerkend en ervaren team wenst de directeur krachtig aan kwaliteitsonderwijs verder te bouwen.

Op basis van het vooronderzoek van 07 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus, die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen na van de kleuteronderwijzers om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de kwaliteit van het aangeboden onderwijs voor dezelfde leergebieden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar aspecten van het algemeen beleid en naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers erin slagen de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding in voldoende mate na te streven. Bij de uitwerking van het thematisch aanbod zijn zowel het zoeken naar rijke activiteiten als de doelen voor wiskundige initiatie richtinggevend. De kleuteronderwijzers bewaken het evenwicht en de samenhang tussen de leergebieden en de respectievelijke domeinen. Zowel occasionele als meer intentionele speelleermomenten onderbouwen het aanbod. Hierbij maken de kleuteronderwijzers een geleidelijke omslag van eerder sturend onderwijs naar een meer spelend lerende begeleidingsstijl. In dat krachtig speelleerklimaat kunnen kleuters veel exploreren en experimenteren, dit met een breed scala aan ontwikkelingsmateriaal. De kleuteronderwijzers observeren tal van ontwikkelingsaspecten. In het gradueel uitgewerkt kleutervolgsysteem brengen ze de beeldvorming breed in kaart. Het is in mindere mate een praktijk om de observaties in de klas te linken aan dominante leerplandoelen uit het kleutervolgsysteem. Ook in de uitwerking en de verrijking van de hoeken liggen nog kansen om het aanbod krachtige impulsen te geven.

Terwijl de kleuteronderwijzers hoofdzakelijk instaan voor eerder fijnmotorische aspecten, is één kleuterleidster verantwoordelijk voor de lestijden lichamelijke opvoeding. Op een zeer kindvriendelijke en enthousiasmerende wijze concretiseert ze een gradueel uitgewerkt en gevarieerd aanbod. Kinderen krijgen ruime kansen tot bewegen en beleven daar veel plezier aan. Ze observeert de vorderingen en brengt deze in het volgsysteem in. Het informele overleg staat borg voor de aansluiting bij mogelijke thema's of voor de uitwisseling van noodzakelijke informatie.

Ook de onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor wiskunde te bereiken. Voor wiskunde is het onderwijsleerpakket de leidraad voor de uitwerking van het aanbod. In hun planningsdocumenten verwijzen de onderwijzers naar een veelheid aan leerplandoelen. Hierdoor komt de objectiviteit van het totaaloverzicht, met het oog op het opsporen van mogelijke hiaten, enigszins in het gedrang. Een aantal schoolafspraken en een vrij gelijkgerichte didactische werking zorgen voor een evenwichtig en samenhangend aanbod. Toch besteedt een aantal onderwijzers in mindere mate aandacht aan voldoende concreet-materiële ondersteuning, veel handelen en verwoorden en het probleemoplossend denken. Een behoorlijke output ondersteunt een doelgerichte opvolging en geeft input voor de leerbegeleiding. Leerkrachtafhankelijk is een uitgebouwde differentiatiepraktijk en een brede zorgwerking al flink ingeburgerd.

De bijzondere leermeester voor lichamelijke opvoeding staat garant voor een breed en doelengericht aanbod binnen de verschillende activiteitsgebieden. Enkele dominante doelen per activiteit en een gradueel sterk uitgebouwd jaarplan bieden een stevige houvast voor een kwaliteitsvolle benadering. Aspecten van fitheid en gezondheid, zelfconcept en sociaal functioneren zijn doorheen de praktijk verweven. Een brede evaluatiepraktijk leidt naar een rapportering vanuit de diverse invalshoeken, op basis van dominante doelen. De rapportering is gradueel sterk uitgewerkt, maar focust nog voornamelijk op de resultaten. Het is een uitdaging om na te denken hoe proces en groei mee in de rapportering kunnen gebracht worden. Waardevol zijn de vele extra initiatieven, binnen en buiten de school, die kinderen veel mogelijkheden bieden om hun fysieke mogelijkheden en beperkingen te ervaren.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking toont aan dat de leerbegeleiding een krachtig aangestuurd proces is. Een brede zorgwerking uit zich in een positief klasklimaat, waarin kinderen binnen veilige structuren en afspraken kunnen gedijen. Welbevinden en betrokkenheid zijn geen holle woorden. Bovendien zorgen ondersteunende structuren, instrumenten en procedures voor een doelgerichte aanpak. Dat resulteert in een geleidelijke doeltreffende uitwerking tot op de klasvloer. Vanuit een visie dat een brede zorgwerking belangrijk is, bedeeft het beleid daarom de praktijk met behoorlijk wat ondersteunende lestijden. Activerende en groepsworkvormen, differentiatie, klasinterne hulp, ondersteunende begeleidingsmaatregelen en curriculumdifferentiatie vinden meer en meer hun ingang. De zorgleerkrachten ondersteunen nog hoofdzakelijk op leerling- en klasniveau.

De evaluatiepraktijk is nog enigszins divers. De kleuteronderwijzers brengen een ruime informatie in beeld in het kindvolgsysteem. De permanente observaties koppelen aan welgekozen doelen blijft hierbij een aandachtspunt. In de lagere afdeling is de evaluatiepraktijk voor een aantal meetbare leergebieden, zoals wiskunde, Nederlands en lichamelijke opvoeding behoorlijk domeinspecifiek, valide en ruim. Andere aspecten van de ontwikkeling daarentegen verdienen zeker verhoogde aandacht. De wijze waarop over muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen geëvalueerd en gerapporteerd wordt, is weinig informatief en sluit zeker niet aan bij de visie op evalueren van het leerplan of de eindtermen. Het team kan reflecteren over de verbreding van deze evaluatie en zoeken naar wegen om zowel proces- als productevaluatie meer op elkaar te laten aansluiten. Het team hanteert een aantal genormeerde tests om enerzijds differentiatieactiviteiten op te zetten en anderzijds een vergelijkbare meetschaal te hebben met de eigen output en interpretatie van de klaswerking.

De directeur is sinds september 2016 in dienst en weet het vertrouwen van het team te winnen. Geleidelijk wenst ze een eigen visie uit te werken en de school meer specifiek op de kaart te positioneren. Ze bouwt aan een participatief beleid, dat open en transparant communiceert. De teamleden waarderen haar deskundigheid en rustgevende aanpak. Uitdagingen liggen in het uitzetten van een intern netwerk en het bepalen en uitwerken van doordachte prioriteiten. Verdere data-analyse zal de interne kwaliteitszorg aanzwengelen, met het oog op borgen van het goede en bijsturen waar nodig.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat de school de onderzochte regelgeving naleeft. Dat resulteert in een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarden. De school ontvangt tevens een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De inspectie vertrouwt erop dat de school spoedig werk maakt van de gedelibereerde tekorten, vermeld in dit verslag. Voor de leergebieden in de focus is het advies gunstig voor de beide afdelingen. De onderwijsinspectie wenst het schoolteam veel succes bij de verdere uitbouw van haar onderwijs en hoopt dat dit verslag hierbij kan inspireren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Een kleuteronderwijzer staat in voor een intentioneel en gradueel opgebouwd kleutervriendelijk aanbod, dat hoofdzakelijk de grootmotorische ontwikkeling ondersteunt. Dit sluit nauw aan bij de thematische werking in de kleuterafdeling. Daar krijgen kleuters een ruim aanbod wat betreft de ontwikkeling van eerder fijnmotorische competenties. Ook in het kindvolgsysteem is er specifieke aandacht voor de ontwikkeling in dit leergebied.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Een rijk en grotendeels thematisch aanbod staat daar garant voor. Kleuters verwerven door middel van incidentele en intentionele speelleermomenten kennis, inzichten en vaardigheden binnen de verschillende domeinen, met aandacht voor een ruime begripsverwerving. Een breed gamma aan ontwikkelingsmateriaal ondersteunt het aanbod. De kleuteronderwijzers brengen effecten van dit onderwijs in beeld en zorgen voor passende ondersteuning indien nodig.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wiskundige initiatie

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken het referentiekader van de onderwijskoepel
Onderwijsaanbod	om een samenhangend en evenwichtig onderwijsaanbod te organiseren.
<i>Referentiekader</i>	Op schoolniveau maakten de kleuteronderwijzers afspraken over het noteren
<i>Planning</i>	van een beperkt aantal kerndoelen in de planningsdocumenten. De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	dagplanning is de concretisering van het weekoverzicht, waarop lesdoelen en
<i>Samenhang</i>	de vooropgestelde doelen uit het referentiekader een plaats krijgen. Het
<i>Brede harmonische vorming</i>	digitaal bewakingsinstrument laat toe om tussentijds na te gaan welke
<i>Actief leren</i>	leerplandoelen minder of nog niet aan bod kwamen. De kleuteronderwijzers
	stemmen hun activiteitenaanbod hierop af. Ze slagen erin om een gradueel en
	volledig onderwijsaanbod te creëren, dat sterk doelgericht is.

Door het gebruik van de digitale planningstool gaan de visie en de uitgangspunten van de leerplannen deels aan de kleuteronderwijzers voorbij. Deze didactische suggesties en de krachtlijnen, die voor de uitwerking van een kwaliteitsvol onderwijsaanbod van een even groot belang zijn als de doelenoplijsting, zijn nauwelijks gekend.

De kleuteronderwijzers werken het aanbod thematisch uit. Ze beschikken over een uitgebreide lijst van onderwerpen. De leef- en belevingswereld van de kinderen is hierbij het uitgangspunt. Weerkerende thema's die de jaarkring volgen en vaste thema's werken de kleuteronderwijzers gradueel uit. Hierbij vertrekken ze zowel van welgekozen leeftijdsgebonden activiteiten als van de doelen. Verder zijn er specifieke klasgebonden thema's. De oudste kleuters doorlopen thema's die zich al meer richten op de geleidelijke overstap naar de lagere afdeling. Uit de weekplanning en de dagplanningsdocumenten blijkt dat de kleuteronderwijzers aandacht hebben voor een evenwichtig aanbod, waarbij op een geïntegreerde wijze de diverse leergebieden voldoende en in samenhang aan bod komen.

De kleuteronderwijzers baseren zich voor de uitwerking van de thema's op de eigen ervaring, het internet en de beginsituatie van de kleutergroep. In mindere mate zijn aanwezige bronnenboeken de leidraad voor de uitzetting van het aanbod. De vooropgestelde jaar- of themaplanning hanteren ze soepel, waardoor ze desgevallend kunnen inspelen op opmerkelijke gebeurtenissen of interesses van de kleuters.

Geleidelijk aan zet het team stappen om haar didactische aanpak te vernieuwen. Hierbij kiezen de kleuteronderwijzers resoluut om te groeien in meer (mee)spelend leren dan in de eerder sturende aanpak. Ze verwoorden hierbij nog enige nood in deskundigheidsverwerving te ervaren, met het oog op een nog meer effectieve implementatie op de werkvloer. De samenhang en open professionaliteit van de teamleden garanderen alvast het leren van elkaar en de uitwisseling van leerervaringen. De kleuteronderwijzers groeien in deze ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl. Hierbij hebben ze meer en meer aandacht voor interactief leren, bewust meespelen, gericht observeren en sturen ze bij waar nodig.

Tijdens een aantal didactische uitstappen, wandelingen en waarnemingen doen kleuters levensechte ervaringen op. Deze zorgen voor een brede samenhang, waarbij zowel wiskundige als motorische competenties ontwikkelingskansen krijgen. Ondanks de beperkte accommodatieruimte in de kleuterklassen trachten de kleuteronderwijzers door middel van een hoekenwerking aanvullende speellekansen te bieden. De hoeken dagen de kleuters uit om vanuit een explorerende en onderzoekende houding zichzelf en de wereld actief te verkennen. Niet alle ontwikkelingsmateriaal is altijd even toegankelijk. Hierdoor zijn kleuters enigszins in een aantal mogelijkheden beperkt.

Het weerkerend onthaalmoment en de bijhorende instrumenten zijn gradueel opgebouwd. Inzicht in de tijd verwerven de kleuters onder andere door het dagelijkse kalendergebruik. Tijdens dat onthaal krijgen de kleuters kansen om naast andere aspecten greep te krijgen op ontluikende gecijferdheid en groeiend tijdsbesef.

Voor het leergebied wiskundige initiatie voorzien de kleuteronderwijzers naast occasionele leermomenten ook gerichte, geleide activiteiten. De deelaspecten getallen, hoeveelheden, meten, ruimte en rekentaal komen hier in voldoende mate en betekenisvol aan bod. Een aantal opgelijste begrippen houden de kleuteronderwijzers hierbij in het achterhoofd, zonder dat deze een afdwingend karakter krijgen. De kleuteronderwijzers grijpen bewust vele occasionele situaties aan om de kleuters wiskundige ervaringen te laten opdoen. Door het spelend ervaren en het handelen activeren de kleuters geleidelijk het denken in en het gebruik van wiskundige taal.

De kleuteronderwijzer, verantwoordelijk voor de oudste kleuters besteedt op een kindvriendelijke wijze aandacht aan een geleidelijke opbouw van de taakspanning en de werkhouding. Over een aantal aspecten met betrekking tot de rekenvoorwaarden is er tussen de kleuteronderwijzer van de oudste kleuters en de onderwijzer van het eerste leerjaar meermaals informeel overleg. Meerdere uitwisselingsmomenten maken de overstap laagdrempelig.

De invulling van het leergebied lichamelijke opvoeding is een opgedeelde verantwoordelijkheid. Eén kleuteronderwijzer staat garant voor een invulling van het specifiek aanbod lichamelijke opvoeding. Ze zet op een enthousiasmerende wijze een gradueel en gevarieerd aanbod uit op basis van het doelenboek en hanteert hierbij een kleutervriendelijke aanpak. De kleuteronderwijzer hanteert een rijk gamma aan bronnenmateriaal, maar weet uit de geleidelijke groei in ervaring deze naar eigen hand te zetten. Activiteiten en spelen vertrekken vanuit verhalen of de lopende thema's in de klassen en focussen vooral op grootmotorische vaardigheden. Gelijktijdig doen kinderen de eerste ervaringen op met hun zelfconcept, het sociaal functioneren en de aandacht om gezond te leven en veilig te bewegen. De kleuters beleven vooral plezier en groeien in diverse motorische ontwikkelingsaspecten. De oudste kleuters doen via de structureel voorziene leermomenten eerste ervaringen op in watergewenning of zwemmen.

De kleuteronderwijzers bieden in de klassen aanvullend veel kansen tot het ontwikkelen van vooral de fijnere motoriek. Tal van activiteiten in samenhang met andere leergebieden tonen dit aan. De kleuteronderwijzers besteden aandacht aan een correcte pengreep door middel van meer specifieke ontwikkelingsprogramma's. De school schenkt tevens aandacht aan een aantal gezondheidsaspecten.

Bewegingstussendoortjes, een aantal extra sport- en spelactiviteiten en het speelplaatsbeleid geven kleuters aanvullend kansen om hun motorische vaardigheden te exploreren in een veilige omgeving. Kleuters beleven vooral plezier aan deze activiteiten die de algemene fitheid en gezondheid ten goede komen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Voor wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding beschikken de kleuteronderwijzers en de bijzondere leermeester over voldoende en actuele didactische materialen om de leerplandoelen na te streven. De kleuteronderwijzers moeten in hun klassen bewuste keuzes maken uit het vele materiaal dat zich in de opbergkoffers bevindt. De verrijking van de hoeken is een permanent aandachtspunt, met het oog op een veelzijdig en wisselend aanbod. Om dit enigszins te compenseren, organiseren de kleuteronderwijzers klasdoorbrekende spelmomenten en activiteiten, waarbij kinderen met andere spelmaterialen of in een grotere ruimtes kunnen experimenteren en exploreren. Lopende thema's zijn meestal uit het klasbeeld of de activiteiten afleidbaar. In de klassen zijn er computers met de nodige software aanwezig. Het materiaal in de ruime sporthal controleren de teamleden van de beide afdelingen jaarlijks op veiligheid en vullen dat desgevallend aan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers zien de observatie van de kleuters als een essentieel onderdeel van hun dagelijks pedagogisch-didactisch handelen. Observaties van diverse aard noteren ze in een schrift. Tweemaal per jaar brengen de kleuteronderwijzers hun vaststellingen onder in het digitale kindvolgsysteem. De teamleden screenen systematisch het welbevinden, de betrokkenheid en een aantal competenties van de kleuters. Deze gegevens vervolledigen samen met de eigen observatiegegevens de beeldvorming. De observaties hebben nog in mindere mate een directe link met relevante en leeftijdsspecifieke leerplandoelen in het kindvolgsysteem.

De kleuteronderwijzer, verantwoordelijk voor de lessen lichamelijke opvoeding brengt de observaties, vooral van de grootmotorische vaardigheden in het kindvolgsysteem in. Door het regelmatig informeel contact loopt de informatiedoorstroming wat betreft mogelijke motorische ontwikkelingsproblemen vlot.

Bij een aantal van de oudere kleuters nemen de kleuteronderwijzers genormeerde testen af, die onder andere inzoomen op wiskundige initiatie en schoolrijpheidsvoorwaarden, om de eigen evaluatiepraktijk te verfijnen en te objectiveren. Vanuit deze observaties en de resultaten sturen de klas- en de zorgleerkrachten het onderwijs geregeld bij. De gegevens vormen tevens het uitgangspunt om gerichte zorgacties op te zetten. Gegevens van bij de aanvang van het eerste leerjaar zijn in mindere mate een bron om eventuele bijsturingen door te voeren.

Begeleiding Alle kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een veilige en krachtige
Leerbegeleiding leeromgeving. Welbevinden en betrokkenheid staan hierbij centraal. Regels,
Beeldvorming structuren en een planmatige aanpak geven houvast en veiligheid aan de
Zorg kleuters. De kleuteronderwijzers staan eveneens in voor de brede basiszorg als
ze bij kleuters noden vaststellen. De aanpassing van het materiaalaanbod en de
begeleiding, de momentane ondersteuning of het meespelen met kleuters zijn
vaak voorkomende interventies.

In haar zorgbeleid beschikt de school over structuren, afspraken en procedures
om een betrouwbaar beeld te krijgen van de beginsituatie, de ontwikkeling en
de noden van de kleuters. Veel informeel contact, leesrecht in het
kindvolgsysteem en de eerdere kleinschaligheid zorgen ervoor dat alle
kleuteronderwijzers de hun toevertrouwde kleuters in grote mate kennen en
daar samen verantwoordelijkheid over dragen. Op regelmatige basis bespreken
de kleuteronderwijzers en de zorgcoördinator de kleuters. Voor kleuters met
enige leer- of ontwikkelingsvertraging organiseert het team een
multidisciplinair overleg (MDO). Hierin bespreekt het de gestelde zorgvraag en
zoeken de teamleden naar mogelijke antwoorden. De zorgaanpak richt zich
zowel op preventie als op remediëring. De zorgjuf ontfermt zich over een aantal
kleuters, meestal klasextern. Er is gerichte aandacht voor de motorische
ontwikkeling en de pengreep binnen schrijfdans en een onderwijsleerpakket.
Voor een beperkt aantal kleuters organiseren de kleuteronderwijzers een extra
uitdagend aanbod naar verhoogde zorg.

Uit de gesprekken blijkt dat behoorlijk wat kleuters van externe
zorgondersteuning genieten. Het is hierbij een opdracht van alle
schoolparticipanten om kritisch met ouders te reflecteren over het al dan niet
noodzakelijk zijn van deze hulpverlening.

Bij de oudste kleuters besteedt de kleuteronderwijzer extra aandacht aan de
overgang naar het eerste leerjaar. Op een speelse wijze oefent ze in verhoogde
taakspanning en concentratie. De kleuters bereiden zich impliciet voor op
basisvoorwaarden om het eerste klasje aan te vangen in de lagere afdeling.
Hierbij hanteert ze ook al eens speelleerwerkblaadjes, zonder in pre-instructie
te vervallen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De leerlingen in de lagere afdeling bereiken de eindtermen voor lichamelijke opvoeding in voldoende mate. Een bijzondere leermeester staat in voor een gradueel opgebouwd en volledig aanbod binnen de verschillende activiteitsgebieden. Er is ruime aandacht voor fitheid en gezondheid en de ontwikkeling van het zelfconcept en het sociaal functioneren. Het hele team zet aanvullend in op een breed spel- en sportaanbod. De evaluatie is doelgericht, ruim en gradueel uitgewerkt.

Curriculum	Het schoolteam kan terugvallen op een bijzondere leermeester die voor alle
Onderwijsaanbod	leerlingengroepen de organisatie van het aanbod voor lichamelijke opvoeding
<i>Referentiekader</i>	tot haar verantwoordelijkheid neemt. Met een groot enthousiasme en een
<i>Planning</i>	hoge betrokkenheid voor dit deelaspect in de totale
<i>Evenwichtig en volledig</i>	persoonlijkheidsontwikkeling werkt ze enerzijds een aanbod uit via de doelen,
<i>Samenhang</i>	aangereikt door de onderwijskoepel. Hierbij maakt de leerkracht een bewuste
<i>Brede harmonische vorming</i>	keuze om met een beperkt aantal doelen aan de slag te gaan, binnen de drie
<i>Actief leren</i>	grote groepen van doelstellingen en eindtermen. De doelen binnen de
	motorische competenties zijn sterk gradueel uitgewerkt in de verschillende
	activiteitsgebieden. Anderzijds lijst de leerkracht een breed gamma van
	activiteiten binnen deze activiteitsgebieden op in een jaarplan. Beide
	instrumenten, de doelenkaders en de mogelijke activiteiten, interfereren
	voortdurend met elkaar en zorgen voor een krachtig en breed uitgewerkt
	variërend aanbod. Deze aanpak toont de aandacht voor een meervoudige en
	veelzijdige bewegingsbekwaamheid aan.

De keuze om met dominante doelen in de planningsdocumenten aan de slag te gaan, objectificeert het totaaloverzicht wat de volledigheid betreft. Hoewel de motorische competenties een overwicht hebben, worden doelen uit fitheid en gezondheid en het zelfconcept en sociaal functioneren zeker meegenomen. Bij een tussentijdse raadpleging van de doelenoverzichten zorgt de leerkracht voor bijsturing, indien kleine hiaten vastgesteld worden.

Naast het structureel vastliggend aanbod voor elke klasgroep van twee lestijden lichamelijke opvoeding in de sporthal, werkte de school in samenspraak met de verantwoordelijken van het stedelijk zwembad een beurtroelsysteem uit wat betreft de zwemregeling. Vanaf de derde kleuterklas participeren de leerlingen aan dit onderricht. Ze staan dan onder de leiding van zweminstructeurs en worden begeleid door de klasleerkrachten. Uit voorgelegde scoretabellen en overzichten blijkt dat de leerlingen vlot de eindtermen betreffende deze materie behalen, zelfs ruim overschrijden.

Om de activiteiten te stoffen beschikt de leerkracht over een breed gamma aan bronnenmateriaal. Het is echter vooral de jarenlange ervaring die de activiteiten uitdagend en succesvol maakt. De aanpak prikkelt de motivatie van de leerlingen, waardoor een hoge betrokkenheid en inzet ontstaat. Hier grijpt de leerkracht de kansen om zelfbewustzijn en het sociaal functioneren bij te sturen. Er is veel aandacht voor een respectvolle omgang met elkaar, de veiligheid, fair-play, het omgaan met winnen en verliezen en het leren ontdekken van beperkingen en talenten. Hierdoor grijpt het aanbod sterk in op een totale persoonlijkheidsontwikkeling en overstijgt het zeker een loutere functietraining.

Binnen de scholengemeenschap komen de leerkrachten lichamelijke opvoeding meermaals per jaar samen. Naast de bespreking van de organisatie van tal van aanvullende sportactiviteiten, is dit de plek waar ervaringsuitwisseling mogelijk is.

In samenspraak met de onderwijzers of schooloverstijgend organiseren de leerkrachten een stevig aanvullend aanbod voor lichamelijke opvoeding. De samenwerking met de stedelijke sportdienst zorgt voor diverse extra initiatieven wat betreft sport en spel. De werkgroep 'sport en spel' binnen de school stimuleert de deelname van de leerlingen aan activiteiten onder andere van de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS). Een uitgewerkte speltheek ondersteunt spel en sport op de speelplaats. Het hele schoolteam hecht veel belang aan de voetgangers- en fietsvaardigheid. Deze mondt uit in een fietsexamen voor de oudere leerlingen. Hier is er samenhang met de mobiliteitseducatie binnen de wereldoriënterende competenties en zorgen de onderwijzers voor de nodige transfer naar het dagelijkse leven.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over een mooie en lichte sporthal. In deze gymzaal is het nodige materiaal voorhanden. De leerkrachten tonen hiervoor veel verantwoordelijkheidszin. Zij controleren jaarlijks deze materialen en trachten hun materiaal aanbod te verrijken.

De school beschikt over materiaal in de speltheek. Op vraag van de leerlingenraad is er ook muziek tijdens de middagpauze, wat leerlingen extra tot bewegen uitdaagt en het welbevinden verhoogt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De bijzondere leermeester hanteert een breed gamma aan observaties, scoretabellen en registratiesystemen. Deze gegevens ondersteunen een brede beeldvorming. In de rapporten werkt de leerkracht een geïntegreerd sportrapport uit gericht op de drie activiteitsgebieden: de gymnastiek, de balvaardigheden en de atletiek. Binnen deze rubrieken quoteert de leerkracht de prestaties op een aantal subvaardigheden. Ook andere aspecten binnen de totale doelen in lichamelijke opvoeding zijn hierbij opgenomen. De leerkracht voorziet deze sub-items van een graduele uitwerking per leerjaar. Driemaal per jaar ontvangen leerlingen en ouders gerichte informatie over de uitgevoerde activiteiten. De scores in een vierschaal, zijn voorgesteld door smileys en slaan vooralsnog sterk op de geleverde prestaties of attitudes. De evaluatiepraktijk is zeker evenwichtig, representatief en valide. In de rapportering zijn gegevens over de groei in motorische vaardigheden in mindere mate aanwezig.

Op het einde van het basisonderwijs participeren de leerlingen aan de netgebonden eindproef lichamelijke opvoeding en het fietsexamen. De tijdsinvestering en de aandacht hiervoor tonen aan dat de school een algemene sportieve instelling een belangrijk maatschappelijk gegeven vindt.

In een aantal individuele leerlingendossiers staat motorische problematiek in het leerlingvolgsysteem genoteerd. Onderling hebben de onderwijzers met de leerkracht lichamelijke opvoeding veel informeel contact.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerbegeleiding bestaat in hoofdzaak uit een kindgerichte aanpak. Kinderen krijgen via het totaalaanbod ruime kansen om zich sportief te ontwikkelen. De leerkracht heeft individuele aandacht voor leerlingen, die het motorisch wat moeilijker hebben. Faalangst overwinnen, durven proberen en de olympische gedachte dat 'meedoen belangrijker is dan winnen' staan hierbij centraal.

De school voert ook een gericht gezondheidsbeleid via diverse acties. Bewuste linken tussen 'fitheid en gezondheid' en dit leergebied zijn er eerder sporadisch, maar impliciet wel aanwezig.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor wiskunde bij de leerlingen in voldoende mate. Waarborg hiervoor is een dekkend en volledig aanbod van de leerinhouden. Dit resulteert in een evenwichtige domeinvulling en een vrij gelijkgerichte didactische benadering. Een behoorlijke effectmeting duidt op een voldoende bereik van de vooropgestelde doelen. Analyse van outputgegevens stuurt de leerbegeleiding aan. De teamleden groeien in de aanwending van differentiatie en onderwijs op maat.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers hanteren reeds meerdere jaren een onderwijsleerpakket. Dat vormt in hoofdzaak de leidraad voor het aanbod. Uit vroegere analyses kunnen de onderwijzers een mogelijk mindere aandacht voor een beperkt aantal aspecten in het aanbod verwoorden. Dat vangen ze zelf op door een eigen aanbod of hierover afspraken te maken met de collega van het volgend leerjaar.

Door een vrij consequente toepassing van het onderwijsleerpakket en de verdeling van de leerinhouden in een jaarplanning organiseren de onderwijzers een volledig, domeinevenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. De aanpak vanuit het onderwijsleerpakket garandeert voldoende samenhang tussen de domeinen.

De planningsdocumenten verwijzen naar een lesverwijzing, de concrete lesdoelen en leerplandoelen. De meeste onderwijzers selecteren een veelheid van leerplandoelen in het digitaal registratiesysteem. Het is geen gewoonte om, in tegenstelling met de kleuterafdeling, een beperkt aantal dominante doelen te selecteren. Deze werkwijze hypothekeert in enige mate de doelenrapportage over langere termijn wat betreft transparantie en objectiviteit naar volledigheid. De digitale planningstool zet bovendien de even belangrijke achterliggende krachtlijnen, in de visie en de uitgangspunten omschreven in het leerplan op wat goed wiskundeonderwijs kan zijn, op een zijspoor.

De werkgroep wiskunde zette vanuit een analyse van diverse evaluatiegegevens een verbetertraject op onder meer voor meten. Dit vond zijn uitwerking in een vernieuwde, meer inzichtelijke en op handelen gerichte praktijk wat betreft dit domein. De onderwijzers maakten nieuwe afspraken over de referentiematen en visualiseren deze in het klasbeeld in wandplaten over lengte, inhoud en gewicht. Deze praktijk verder uitbouwen over tijdsaspecten, oppervlakte- en landmaten, volumematen en geld is een mogelijke opportuniteit voor de toekomst.

In een aantal klassen zijn activerende en coöperatieve werkvormen, partnerwerk en groepswerk reeds ingeburgerd in de praktijk. Vertrekken van voor de kinderen realistische en motiverende taken vormt al meer het startpunt van activiteiten. Aan specifieke wiskundige begrippen besteden de onderwijzers behoorlijk aandacht. Leerkrachtafhankelijk vindt differentiatie in aanbod en tempo in meerdere klassen zijn ingang. Deze werk- en organisatievormen, meer op maat van het kind, hebben zeker nog groeipotentieel.

Een aantal onderwijzers organiseert ook hoekenwerk, waarin kinderen hun wiskundige competenties verder kunnen versterken. Sterk rekenwerk en smartgames zorgen voor een verhoogd aanbod. Alle teamleden hechten veel belang aan basisrekenvaardigheden. Aan elementair rekenen, vlot splitsen, automatiseren van tafels en basisbewerkingen vlot uitvoeren, besteden de onderwijzers ruime tijd. Het blijft een aandachtspunt om voldoende tijd te durven investeren in veel concreet handelen en verwoorden, alvorens de stap naar het abstracte denken te zetten. In het aanbod zijn de integratie van probleemoplossende vaardigheden en de toepassing van strategieën in realistische contexten iets minder opspoorbaar.

Waar mogelijk zijn er linken met andere leergebieden. De onderwijzers verwoorden deze het meest te leggen met de wereldoriënterende competenties. Hier is probleemoplossend leren vanuit realistische contexten meer vanzelfsprekend.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Alle onderwijzers besteden zes lestijden per week aan het wiskundeonderwijs. Uit de planningsdocumenten blijkt dat deze lestijden effectief aangewend worden. Mogelijk hoekenwerk biedt aanvullende oefenmomenten.

De onderwijzers organiseren een klasmanagement, waarbij welbevinden, een positief klasklimaat, succeservaring en een rijke uitdagende leeromgeving binnen veilige structuren de basis vormen voor een hoge actieve betrokkenheid. Dat aangenaam leerklimaat schept kansen voor het betrokken leren van de leerlingen.

De begeleidende stijl van de onderwijzers is nog divers. Sommige teamleden vertrekken vanuit een korte instructie en gezamenlijke verwerkingsmomenten, waar andere onderwijzers vormen van groepswerk of differentiatie frequenter hanteren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Er is voldoende klassikaal en individueel didactisch materiaal voorhanden om de leerplandoelen te realiseren.

Standaard zijn in de klassen de referentiematen en platen over wiskundige begrippen rond 'meten' aanwezig. Verder brengen de teamleden, leerkrachtafhankelijk, eigen wandplaten aan. De onderwijzers reiken tijdens de gesprekken voorbeelden aan, waardoor blijkt dat de meeste wandplaten een functionele meerwaarde hebben in het leerproces.

Waar aanwezig, wenden de onderwijzers digitale borden en bordboeken functioneel aan. Deze digitale visualisatie betekent een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. De onderwijzers gebruiken een aantal computers of tablets in de ondersteuning van het wiskundeonderwijs. Leerlingen met begeleidende maatregelen mogen individueel ondersteunend materiaal gebruiken.

Vanuit het onderwijsleerpakket zijn er eenduidige afspraken over de aanwending en de voorstelling van getalbeelden en een aantal didactische benaderingen. Waar nodig hanteren de onderwijzers structurerend materiaal. Niet altijd gaat aan dit semi-concreet materiaal motiverend levensecht materiaal uit de leefwereld van het kind vooraf.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers meten de effecten via het leerlingenwerk en vooral door middel van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Licht aangepaste toetsen of eigen gemaakte evaluatie-instrumenten vullen deze beperkt aan. Ze zorgen samen voor een ruim dekkende en vrij evenwichtige kijk op de vorderingen binnen de diverse domeinen. Hierdoor kan de evaluatie als volledig, betrouwbaar en valide bestempeld worden. Meerdere onderwijzers maken met regelmaat foutenanalyses, die de basis vormen van een remediërende aanpak of tot bijsturingen leiden van het aanbod. Het team hanteert in hoofdzaak een vorm van permanente evaluatie, die haar synthese vindt in het rapport. Hierin communiceren de onderwijzers over de domeinen, zoals het leerplan ze voorziet. Bovenop voorziet het onderwijsleerpakket in summatieve toetsen, die een overzicht geven over leerstof op iets langere termijn. In de lagere klassen weerspiegelen de rapporten het grote belang van de getallenkennis en de bewerkingen. In de hogere leerjaren zijn de te behalen scores meer evenwichtig verspreid over de domeinen.

Naast deze toetsen hanteert het team een aantal gestandaardiseerde tests. De resultaten hiervan vinden onderdak in het leerlingvolgsysteem. De onderwijzers analyseren deze in samenspraak met de zorgcoördinator. In een aantal klassen leiden deze bevindingen, samen met de eigen kijk op de vorderingen, tot een indeling in subgroepen. De onderwijzers zien in de resultaten van deze tests meestal een grote concordantie en een 'second opinion'. Zo niet, gaan ze op zoek naar een mogelijke verklaring. De onderwijzers hanteren de diverse output hoofdzakelijk om op leerling- en klasniveau bij te sturen en te remediëren. Op langere termijn deze gegevens analyseren met het oog op de bijsturing van de praktijk op schoolniveau is nog minder aan de orde.

De laatstejaarsleerlingen participeren aan een netgebonden eindproef. Deze weerspiegelt bevredigende resultaten, die vergelijkbaar zijn met de referentiegroep. Ook gegevens uit het vervolgonderwijs wijzen op een grote betrouwbaarheid van de evaluatiegegevens voor wiskunde. De zesdeklassers ontvangen een BaSo-fiche, die de beeldvorming naar het vervolgonderwijs duidelijk stelt.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijsorganisatie zet sterk in op ondersteuning binnen het wiskundeonderwijs. De zorgcoördinator als een aantal zorgleerkrachten ondersteunen zowel klasintern als -extern met structureel voorziene lestijden de verschillende leerjaren. Deze hulp bestaat enerzijds zowel uit de ondersteuning van een gelijkwaardige werking voor iedere leerling als anderzijds een aanpak waar de opdeling in miniklasjes of eilanden en de ondersteuning voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften meer aan de orde is. Geleidelijk aan trachten deze zorgleerkrachten via vernieuwende werkvormen een meer doorgedreven differentiatie te realiseren.

De beeldvorming berust op het samenleggen van alle evaluatie-instrumenten en de observatie van het klaswerk. Hierdoor is deze vrij concreet. Via de klasbesprekingen vindt de beeldvorming haar weg naar het digitale registratiesysteem. Ze bepaalt in grote mate de vormen van differentiatie, de materiële ondersteuning of het hanteren van sticordimaatregelen in de praktijk. De onderwijzers voorzien tevens extra aanbod voor wiskundig sterkere leerlingen.

Voor een beperkt aantal leerlingen hanteren de onderwijzers, dit in overleg met ouders, CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) en de zorgcoördinator protocols voor dyscalculie of curriculumdifferentiatie.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school draagt op een systematische wijze zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de omgeving waarin ze leerlingen onderwijs en begeleiding aanbiedt.

Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er een aantal tekorten te zijn opgemerkt. De school kan niet aantonen dat alle tekorten omschreven in het brandpreventieverslag (d.d. 25-01-2006) en het keuringsverslag van de elektrische installatie (d.d. 16-01-2007) weggewerkt zijn. Een recent brandpreventieverslag (d.d. 09-11-2016) geeft echter aan dat 'de school in een hoge mate voldoet aan de brandveiligheidsvoorschriften die van toepassing zijn voor schoolgebouwen'. De nieuwe opmerkingen in dit verslag dienen echter zo spoedig mogelijk aangepakt te worden.

In de school is er onvoldoende sanitair beschikbaar. De sanitaire lokalen zijn verouderd en weinig comfortabel. De nodige pictogrammen dienen nog aangebracht te worden. Zowel in de kleuterschool als in de lagere school is er te weinig overdekte speelplaats per leerling beschikbaar. De speelplaats van de lagere school vertoont daarenboven een verhoogd risico op valgevaar.

De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn niet voorzien van de voorgeschreven etikettering. Tevens beschikt de school niet over de vereiste milieumelding of milieuvergunning.

Kleine tekorten pakt de school aan via organisatorische maatregelen, kleinere werken of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteracties ten gronde in de vorm van de afwerking van het nieuwbouwproject (OA-111003) en de hierop aansluitende renovatiewerken van de huidige schoolgebouwen van de lagere school.

Het nieuwbouwproject bevindt zich in de afwerkingsfase waardoor de meeste tekorten gericht op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de omgeving op deze manier weggewerkt worden. De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in de daadkracht van het beleid en deliberaert daarom deze tekorten. Hierdoor krijgt de school een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam concretiseert het zorgbeleid vanuit een zorgvisie die volop in ontwikkeling is en kadert in het pedagogisch project van de Stedelijke Basisscholen Geel. De maximale vorming van de persoonlijkheid van ieder kind in een positief en veilig klimaat staat hierin centraal. Het zorgcontinuüm en de uitgangspunten van het handelingsgericht werken vormen de belangrijkste referentiekaders om de zorgwerking uit te bouwen. De uitwerking focust momenteel voornamelijk op de fasen van verhoogde zorg en de uitbreiding van zorg. De voorbije schooljaren investeerde het zorgteam in een sterke begeleidingsstructuur waarbij kinderen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen rekenen op een effectieve ondersteuning omschreven in duidelijke zorgtrajecten.

Het zorgteam bracht reeds een aantal leerlingenresultaten op klas- en schoolniveau in beeld. Deze gegevens leidden tot diverse initiatieven op leerlingenniveau, maar vormen nog in beperkte mate richtingaanwijzers voor de uitwerking van het zorgbeleid op leerkrachten- en schoolniveau. De ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten en een aantal vernieuwingsprikkelers van externe partners en de verantwoordelijken voor de zorgwerking zetten daarentegen wel aan tot acties die de ontwikkeling van leerkrachtcompetenties stimuleren. Tijdens het gesprek met de onderwijsinspectie gaf het zorgteam aan dat doelgericht werken op leerkrachten- en schoolniveau momenteel een uitdaging vormt.

Ondersteuning Een uitgebreid zorgteam, bestaande uit een gedreven zorgcoördinator en vier ervaren zorgleerkrachten, zet zich dagelijks in om de zorgwerking in de goede banen te leiden. De nieuwe directeur ondersteunt het zorgteam en hecht veel belang aan dit volgens haar belangrijke onderdeel van de schoolwerking. Op schoolniveau bouwt het zorgteam aan een duidelijke zorgstructuur waarin het structureel zorgoverleg en de vele informele overlegmomenten een belangrijke rol spelen. Verschillende instrumenten, eerste beleidsdocumenten en uitgeschreven procedures vormen waardevolle handvaten die de leerbegeleiding concreet en inhoudelijk ondersteunen. Het digitale schoolwerkplan en het leerlingvolgsysteem geven extra structuur aan de zorgwerking die volop in ontwikkeling is. Het zorgteam staat voor de uitdaging om via coaching en verschillende begeleidingsstrategieën (bijvoorbeeld modelleren) de zorgwerking te verruimen tot het leerkrachtenniveau. Momenteel blijven er kansen onbenut om de specifieke expertise van de verschillende zorgteamleden in te zetten op leerkrachtenniveau. Terwijl het zorgteam voortdurend de leerkrachten als spilfiguren van de brede basiszorg vooropstelt, ervaren nog niet alle leerkrachten dit uitgangspunt vanuit deze nieuwe kijk op zorg.

De omschakeling naar diverse vormen van binnenklas-differentiatie scherpt dit denk- en ontwikkelingsproces aan. Het ontbreekt de leerkrachten echter momenteel aan tijd om samen met de zorgleerkrachten stil te staan bij de voorbereiding van deze interne differentiatievormen en de hiervoor noodzakelijke leerkrachtcompetenties.

Het schoolteam werkt samen met het CLB en de pedagogische begeleidingsdienst. De daadwerkelijke ondersteuningsmogelijkheden van het CLB heeft voor een aantal specifieke zorgvragen van de school nog groeikansen. De samenwerking met de school van het buitengewoon onderwijs (SAIO) en de input van de zorgcel op het niveau van de scholengemeenschap ondersteunen het zorgteam in de omgang met kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Doeltreffendheid Het schoolteam maakte de voorbije schooljaren weinig tijd vrij om stil te staan bij de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. De zorgwerking staat structureel op de agenda van de teamvergaderingen maar deze momenten beperken zich voornamelijk tot de opvolging van concrete afspraken en de zorgkalender. In de individuele begeleidingstrajecten op leerlingenniveau geven de analyses van en de reflecties op een aantal leerlingenresultaten wel richting aan de bijsturing van genomen initiatieven.

Ontwikkeling De meeste leerkrachten staan open voor onderwijsvernieuwingen en zijn bereid zich te professionaliseren in functie van de evoluerende diversiteit binnen de schoolmuren. Onderwijsontwikkelingen rond inclusief onderwijs staan op het programma van het zorgbeleid en de hieraan gekoppelde zorgwerking. Het schoolteam zet meer in op verschillende vormen van binnenklasdifferentiatie waardoor de inzet van de zorgteamleden op leerkrachten- en schoolniveau stilaan maar zeker kansen krijgt. Teamgerichte nascholingen ondersteunen dit gezamenlijke denk- en ontwikkelingsproces. De analyse en koppeling van leerlingenresultaten aan deze nieuwe vormen van differentiatie groeit, wat de doelgerichtheid van de leerlingbegeleiding stimuleert. De zorgwerking bevindt zich op een scharniermoment waarbij de inzet van de ondersteuning op leerkrachtenniveau een belangrijke plaats inneemt.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid In haar visie op onderwijs omschrijft het schoolteam de totale persoonlijkheidsontwikkeling van het kind maximale kansen te willen geven. De evaluatiepraktijk is hierin een wezenlijk onderdeel en heeft doelgerichte linken met het onderwijsleerproces en de leerdoelstellingen. Daarom willen de teamleden gegevens verzamelen over de leerprestaties, de attitudes, de vaardigheden en het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Uit deze informatie trekt het schoolteam conclusies om het onderwijsleerproces te optimaliseren. Het team doet dat vooral op leerling- en klasniveau. Het team ent de organisatie van de zorgwerking op een interpretatie van de verkregen output. Op het einde van het basisonderwijs gebruikt ze evaluatiegegevens bij de mogelijke toekenning van de getuigschriften en de formulering van een weloverwogen advies.

Naar ouders toe bieden de rapporten een overzicht van de gemeten leerprestaties en attitudes. Voor een aantal leergebieden hanteert het team hierbij scores en vermeldt het klasgemiddeldes en de mediaan. Andere aspecten ontvangen een smiley. De bedeling van het rapport is twee keer per schooljaar ondersteund door een individueel oudercontact, waarbij ook toetsen kunnen ingekeken worden.

Ondersteuning In het kleuteronderwijs ondersteunen permanente observaties de evaluatiepraktijk. De kleuteronderwijzers noteren hun bevindingen over een verscheidenheid aan aspecten van de totale ontwikkeling. Tweemaal per jaar brengen ze gegevens in het kindvolgsysteem in. Dat systeem weerspiegelt een brede kijk op de verschillende ontwikkelingsgebieden en is gradueel sterk doelengericht uitgebouwd. In een kleurenschaal geven de kleuteronderwijzers hun interpretatie weer. Uit de gesprekken blijkt dat ervaring en een zeker buikgevoel hierbij belangrijke parameters zijn. De kleuterleidsters kunnen de observaties in de observatieschriften meer linken aan welgekozen dominante doelen binnen de ontwikkeling. Dit kan de diepgang en de intentionele gerichtheid van de observatie enkel ten goede komen. Ook het positief zelfbeeld, het welbevinden, de betrokkenheid en de brede ontwikkeling binnen de socialisatie zijn belangrijke aandachtspunten. Terecht geven de kleuteronderwijzers aan dat deze aspecten belangrijke primaire voorwaarden zijn om tot kwaliteitsvolle leerervaringen, succes en interactie te komen.

De evaluatiepraktijk in de lagere afdeling is voor een aantal leergebieden ondersteund door een brede waaier aan vooral methodegebonden toetsen. Voor de leergebieden Nederlands en wiskunde biedt de voorgelegde output een brede kijk op effecten binnen diverse domeinen en onderzoekt ze het bereik van vele leerplandoelen. Vooral voor wiskunde zijn deze gegevens belangrijke indicatoren wat betreft de zorgwerking en de hierop geënte organisatie. Foutenanalyses zijn krachtige instrumenten in de bredere zorgwerking. Naast permanente formatieve evaluatie hanteert het team ook een vorm van summatieve evaluatie. Tweemaal per jaar ontvangen de leerlingen een rapport, waarop de effecten over grotere leerstofgehelen in beeld gebracht worden. Ondanks het feit dat het beklijven van het leren over langere termijn een nobel doel is, kan het team reflecteren over mogelijke druk door toetswijzers en een gerichte voorbereiding.

Het leergebied Frans besteedt aandacht aan zowel schriftelijke vaardigheden als aan de communicatieve aspecten. Voor de wereldoriënterende competenties verwijst het team naar open en gesloten boek toetsen, die naast kennis ook naar vaardigheden, inzichten en attitudes peilen. Aanvullende vormen van breed evalueren zijn hier nog minder opspoorbaar. De evaluatie van muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen (sociale vaardigheden, leren leren en ICT) staat in een beginfase. Over deze leergebieden is amper informatie aanwezig. Voor deze leergebieden is de evaluatiepraktijk wellicht een belangrijk aspect van een meer globale aanpak, waarbij ook de inhoudelijke vulling van een structureel en domeinspecifiek onderwijsaanbod om prioritaire aandacht vraagt. De krachtlijnen in de leerplannen en de eindtermen zijn vooralsnog zowel voor de organisatie van het aanbod als voor de evaluatie hiervan weinig inspirerend. De evaluatiepraktijk voor het leergebied lichamelijke opvoeding is breed en ruim. Een graduele opdeling van doelen binnen de activiteitsgebieden is onderbouwd door een resem van onderliggende observaties en metingen. Het team kan nog nadenken hoe ze voor een aantal leergebieden naast de productevaluatie ook het proces nog beter in beeld kan brengen. Het rapport brengt verder een aantal attitudes in beeld en laat ruimte voor algemene feedback van de klastitularis, het kind en de ouders.

De zesdeklassers participeren tevens aan een uitgebreide netgebonden eindtoets. De scores hierop zijn een aanvullende graadmeter en weerspiegelen een behoorlijke output. Meerdere data wendt het team nog in mindere mate aan op schoolniveau om goede praktijk te borgen of bij te sturen waar nodig.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk is het meest valide bij de meer concreet meetbare aspecten van de onderwijspraktijk. De effectmeting en het hieraan gekoppeld klasoverleg zijn hier het meest efficiënt gericht op de vorderingen van de leerlingen. De resultaten sturen het aanbod op kind- en klasniveau regelmatig bij en sluiten hierdoor meer aan op de hogervermelde visie.

Een aantal gestandaardiseerde tests onderbouwen verder de evaluatiepraktijk in de beide afdelingen. Het team vergelijkt resultaten van eigen toetsen met een aantal genormeerde tests. De teamleden verwoorden de functionaliteit hoofdzakelijk te ervaren in een 'second opinion'. Daar waar deze gegevens niet stroken met het aangetroffen beeld uit de klaswerking en de eigen toetsen, gaat het team op zoek naar mogelijke verklaringen. Een aantal genormeerde tests zijn medebepalend voor de indeling van gedifferentieerde groepsvorming in het lees- en rekenonderwijs.

Ontwikkeling Het beleid en het schoolteam beseffen dat de evaluatie-en rapporteringspraktijk nog een onvolledig beeld geeft over de totale ontwikkeling. Het team zoekt naar mogelijkheden om de volledigheid te optimaliseren en de praktijk meer met de visie in overeenstemming te brengen. Nadenken over een verbredende evaluatiepraktijk en andere vernieuwende vormen, waarbij ook meer ruimte komt voor het leerproces, zijn uitdagingen. Hierbij is de evaluatiepraktijk onderdeel van een mogelijke andere kijk op de organisatie van het aanbod.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De voorbije schooljaren brachten diverse directeurswissels verschillende leiderschapsstijlen met zich mee. Het schoolteam bleef tijdens deze periode steeds plichtsbewust meewerken aan een duurzame schoolontwikkeling. De recent aangestelde directeur wist op korte termijn het vertrouwen van het schoolteam te winnen, wat momenteel resulteert in een positieve en collegiale teamsfeer. De directeur ambieert een onderwijskundig leiderschap waarbij zij voorrang geeft aan de uitbouw van een doeltreffend zorgbeleid. Zowel de onderwijsleerprocessen van de kinderen als de levenslange professionalisering van de leerkrachten krijgen hierbij de volle aandacht. Daarnaast zet de directeur bewust in op een eerder transformationeel leiderschap. Visieontwikkeling, doelgerichte strategieën, netwerking en de organisatie van de schoolwerking staan hierin centraal. Het luisterend oor van de directeur als coach en de manier waarop de directeur omgaat met de ‘mens’ achter de leerkracht worden door de leerkrachten als sterk en positief ervaren. De nieuwe directeur streeft een participatief leiderschap na met alle teamleden. Zij formuleert hierbij duidelijke doelstellingen en verwachtingen, waardoor de huidige schoolontwikkeling transparantie uitstraalt. De directeur laat zich geleidelijk ondersteunen door een breed netwerk. De netgebonden pedagogische begeleiding biedt ondersteuning en zorgt voor regelmatige feedback die opnieuw zuurstof en richting geeft aan de gemotiveerde schoolleider en de schoolontwikkeling.
- Visieontwikkeling** Het algemene pedagogisch project van het Stedelijk Onderwijs Geel geeft voor de meeste leerkrachten te weinig handvaten om de schoolspecifieke klas- en schoolpraktijk aan te sturen. Vanuit een vorige werksituatie heeft de directeur ervaring met visieontwikkeling op het beleidsniveau van organisaties. Het schoolteam staat voor de uitdaging om vanuit een eigen sterkte-zwakteanalyse als reflectie-oefening een richtinggevende schoolspecifieke visie uit te werken, gedragen door alle betrokken schoolactoren. Het schoolteam geeft hierbij aan ook veel belang te hechten aan de stem van de kinderen en de groeiende ouderparticipatie. De directeur stelt het belang van zingeving aan onderwijsvernieuwingen voorop. Daarnaast vormt de positieve schoolcultuur een extra en aanwezige basisvoorwaarde om de plannen rond visieontwikkeling de nodige kansen te geven.

- Besluitvorming** Het schoolteam kreeg de voorbije schooljaren steeds een aantal participatiekansen waarbij een gezamenlijke besluitvorming voor een aantal aspecten van de schoolwerking belangrijk geacht werd. De verschillende overlegstructuren en werkgroepen zorgen voor een vlotte informatiedoorstroming. Een aantal werkgroepen speelt een belangrijke rol in de implementatie van onderwijsvernieuwingen. Deze participatiestructuur zorgt voor verantwoordelijkheidszin en meer kansen tot intrinsieke motivatie bij de leerkrachten. Ondanks de gescheiden infrastructuur blijven de teams van de kleuter- en de lagere afdeling elkaar opzoeken. Deze bewuste keuze ondersteunt en bewaakt de besluitvorming op schoolniveau onder andere in functie van een vlotte overgang van de leerlingen tussen de beide afdelingen. De directeur zet eerste beleidslijnen uit die moeten leiden tot een kernteam dat een draagvlak creëert. Deze nieuwe structuur moet een gedeeld leiderschap en een participatieve besluitvorming faciliteren met daarin een bewuste aandacht voor het proces van ‘samen school maken’.
- Kwaliteitszorg** De voorbije schooljaren stonden er verschillende prioriteiten op de schoolagenda. De ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten en een aantal onderwijsvernieuwingen vanuit externe partners bepaalden hierbij voornamelijk de richting van de schoolontwikkeling. De verschillende directiewissels hypothekeerden de transparantie van de hieraan gekoppelde actieplanning. Een cultuur van zelfevaluatie is echter aanwezig en de verschillende outputgevens zorgen voor een eerste beeld van de kwaliteit van de schoolwerking. Het schoolteam gebruikt deze gegevens echter in mindere mate om stil te staan en bewust te reflecteren over het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten en de hieraan verbonden doelgerichtheid op schoolniveau. Om deze groeiende aandacht voor interne kwaliteitszorg en functionele datageletterdheid door te voeren staat de directeur voor de uitdaging om een gefaseerd prioriteitenplan uit te bouwen. Concrete en evalueerbare doelen op leerkrachten- en schoolniveau vragen hierbij extra aandacht. Vanuit haar onderwijskundig leiderschap geeft de directeur het belang aan van een doelgerichte deskundigheidsbevordering als belangrijk onderdeel van de interne en integrale kwaliteitszorg.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert een aantal talige noden van de leerlingen via voornamelijk taaltoetsen en observaties. De meeste leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. In deze klassen is het klasmanagement erop gericht om leerlingen met talige noden aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Een aantal leerkrachten biedt binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De meeste leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden soms werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Sommige leerkrachten en de zorgteamleden houden bij de evaluatie van een aantal leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Hierdoor vermijden zij dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere kinderen lager scoren. Het schoolteam neemt verschillende initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit voornamelijk operationele doelen op leerlingenniveau. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team deze vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. Daarnaast is er ook aandacht voor het afstemmen van de eigen zorgwerking op het beleid van de scholengemeenschap. Het schoolteam heeft in beperkte mate, met uitzondering van de individuele begeleidingstrajecten, zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- Deliberatie** De onderwijsinspectie stelt een aantal tekorten vast wat betreft de erkenningsvoorwaarde ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’. Op basis van de reeds voorgelegde documenten, de grondige aanpak van de schoolinfrastructuur en het nodige vertrouwen in het beleidsvoerend vermogen, deliberereert de onderwijsinspectie deze tekorten. Hierdoor krijgt de school een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. Het schoolbestuur blijft evenwel verantwoordelijk voor de algemene veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne. De onderwijsinspectie rekent erop dat het schoolbestuur spoedig, onder andere door de afwerking van het nieuwbouwproject, de resterende tekorten wegwerkt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden werken in de beide afdelingen doelengericht. Ze bewaken hierbij de volledigheid van het aanbod, zorgen voor voldoende evenwicht en samenhang. Er is een duidelijke gradatie in de opbouw van het aanbod.
- Door een rijk en thematische opgebouwd aanbod zorgen de kleuteronderwijzers voor krachtige ontwikkelingskansen. Intentionele en occasionele speelleermomenten bieden ruime mogelijkheden om wiskundige competenties te ontwikkelen.
- Voor de beide leergebieden in de focus hanteren de kleuteronderwijzers een breed aanbod aan ontwikkelingsmaterialen. Deze sturen het spelend leren aan.
- De onderwijzers zetten een volledig en evenwichtig aanbod uit voor wiskunde. Door middel van een brede output volgen ze de leerlingen doelgericht op. De vele evaluatiegegevens staan in functie van een krachtige leerbegeleiding.
- De teamleden, verantwoordelijk voor lichamelijke opvoeding zetten op een enthousiasmerende en kindvriendelijke wijze een breed, gradueel opgebouwd en volledig aanbod uit in de verschillende activiteitsgebieden. Extra initiatieven binnen en buiten de schooluren geven kinderen ruime mogelijkheden om de fysieke mogelijkheden te ontwikkelen en het zelfconcept en sociaal functioneren te bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers hanteren een sterke ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl. In een positief en interactief speelleerklimaat krijgen kleuters kansen tot probleemoplossend denken.
- In de lagere afdeling zoeken de onderwijzers onder impuls van de zorgwerking meer en meer naar mogelijkheden om vernieuwende didactische werkvormen op de klasvloer te integreren.
- De onderwijzers trekken begeleidende zorgmaatregelen in de onderwijspraktijk door tot in de evaluatie en de rapportering. De informatiedoorstroming naar ouders en derden hierover verloopt vlot.
- De leerkrachten lichamelijke opvoeding hanteren een uitgebreid gamma aan evaluatie-instrumenten. Hierdoor is de permanente evaluatie breed en krachtig.
- De leerbegeleiding en de zorgwerking zijn geënt op sterk ondersteunende structuren. Allerlei afspraken, instrumenten en procedures maken deze werking doelgericht. In de onderwijsorganisatie maakt het beleid hierin duidelijke keuzes en zet hiervoor de nodige mensen en middelen in. De zorgcoördinator en de zorgjuffen ondersteunen structureel het totaalaanbod.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een vrij recent fungerende directeur weet het vertrouwen te winnen van een goed samenwerkend team. Dit biedt ruime garanties op de verdere uitbouw van kwaliteitsvol onderwijs.
- De directeur hanteert een leiderschapsstijl, die vertrekt vanuit een nog groeiende eigen visie. Hierin is veel aandacht voor participatieve besluitvorming. Naast de teamleden krijgen zelfs leerlingen hierin een rol toebedeeld, die ze ernstig ter harte nemen.
- Er is groeiende aandacht voor interne kwaliteitszorg. Deze focust vooralsnog sterk op het bijsturen van het onderwijsaanbod op leerling- en klasniveau.
- De teamleden zijn vernieuwingsbereid en gaan met positieve ingesteldheid het engagement aan om samen verder aan vernieuwingen en uitdagingen te werken.
- Alle teamleden onderhouden laagdrempelige contacten met ouders. Vanuit de idee van 'familieschool' nemen teamleden en ouders samen verantwoordelijkheid op wat betreft opvoeding en onderwijs.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers groeien in de omslag van eerder sturend onderwijs naar spelend leren en een meer begeleidende onderwijsstijl. Ze kunnen hierbij blijven verder inzetten op het leren van elkaar en verdere deskundigheidsverwerving.
- De kleuteronderwijzers kunnen binnen de mogelijkheden van de accommodatie de hoekenwerking doelgerichter en doeltreffender uitbouwen, met het oog op maximale competentieontwikkeling van de kleuters.
- De onderwijzers kunnen nadenken over een meer transparant gebruik van de digitale planningstool. Plannen vanuit een beperkt aantal dominante doelen moet de objectiviteit van het totaalaanbod transparanter maken. Hierdoor gaat er eveneens meer aandacht naar de achterliggende visie en de uitgangspunten.
- De onderwijzers kunnen in het wiskundeonderwijs nog meer aandacht besteden aan probleemoplossend denken, het hanteren van strategieën, interactief leren en het concreet handelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers kunnen de veelheid aan observaties meer linken aan relevante en welgekozen doelen uit het kleutervolgsysteem.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden verbreden en de effecten binnen de leergebiedoverschrijdende eindtermen in kaart brengen.
- Binnen de leerbegeleiding kan het team de aanwezige zorgvisie operationaliseren in acties, waarbij er naast het leerling- en klasniveau, ook aandacht is voor initiatieven op leerkracht- en schoolniveau.
- Het schoolteam kan nadenken om de veelheid aan ondersteuning van externe zorgpartners in de beide afdelingen tot het minimum te beperken, met het oog op een effectief gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Voor een aantal leergebieden kunnen de onderwijzers in de rapporteringspraktijk naar wegen zoeken om proces- en productevaluatie meer in overeenstemming te brengen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan nadenken om een ondersteunend netwerk uit te bouwen om op deze manier een bredere draagvlak voor de beleidsvoering te creëren.
- Het schoolteam kan binnen haar interne kwaliteitszorg een aantal beschikbare output- en datagegevens over langere termijn kritisch en systematisch analyseren met het oog op borging van het goede en bijsturing waar nodig.
- Het schoolteam kan uit de veelheid van prioriteiten een weloverwogen keuze maken. Het kan deze uitzetten in een doordacht en gefaseerd tijdpad, voorzien van de nodige deskundigheidsbevordering en coaching en gericht opvolgen en bijsturen in het werkveld.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet een aantal tekorten in de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wegwerken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul LEMMENS de inspecteur-verslaggever	Tanja WOLFS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	